

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. januára 2009 v Bratislave, v trestnej veci proti obžalovanému **Ing. L. B.** pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 21. apríla 2006, sp. zn. BB-4 Tš 12/2005, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 odvolanie obžalovaného **Ing. L. B. s a z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, bol obžalovaný **Ing. L. B.** uznaný za vinného zo spáchania trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, na tom skutkovom základe, že

potom ako v mesiaci máj roku 2005 v presne nezistený deň na nezistenom mieste neustálená osoba oznámila **M. S.**, konateľovi spoločnosti **S. S., s. r. o.**, so sídlom Š., že obžalovaný ako riaditeľ Obvodného pozemkového úradu v Galante bude požadovať od neho úplatok 10 Sk za meter štvorcový za to, že vo svojej právomoci v súlade s § 17 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy vydá rozhodnutie o odňatí poľnohospodárskej pôdy, ktoré je podkladom pre ďalšie rozhodnutie na zmenu druhu pozemku z ornej pôdy na stavebný pozemok na plánovanú výstavbu priemyselného parku v katastri obce Šoporňa pre spoločnosť **S. S., s. r. o.**, so sídlom Š., na stretnutiach s **M. S.** dňa 26. mája 2005 v čase od 13.31 h na Obvodnom pozemkovom úrade v Galante opakovane žiadal úplatok 1 000 000 Sk a dňa 27. mája 2005 v čase od 08.42 h v reštaurácii **S. v G.** a neskôr od 16.47 h v budove spoločnosti **S. S., s. r. o.**, v Š. svoju požiadavku zopakoval, ale výšku požadovaného úplatku

znížil na sumu 500 000 Sk s tým, že úplatok prevezme až vtedy, keď bude vydané rozhodnutie o zmene územného plánu obce Šoporňa a na základe ktorého potom rozhodne o odňatí poľnohospodárskej pôdy.

Špeciálny súd mu za to uložil podľa § 160a ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 trest odňatia slobody vo výmere štyroch rokov so zaradením pre jeho výkon podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 do prvej nápravnovýchovnej skupiny.

Podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 bol obžalovanému uložený aj peňažný trest vo výmere 200 000 Sk a pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, bol mu ustanovený náhradný trest odňatia slobody na jeden rok (§ 54 ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006).

Podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti spojenej s výkonom funkcie verejného činiteľa vo výmere päť rokov.

V zákonnej lehote určenej v ustanovení § 248 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 podal proti tomuto rozsudku odvolanie obžalovaný, a to prostredníctvom svojho obhajcu .

V odôvodnení odvolania uviedol, že zo spáchania skutku kladeného mu za vinu sa necíti byť vinným, pretože nie je pravdou, že by požadoval od M. S. úplatok.

Namietal viaceré procesné pochybenia prípravného konania, predovšetkým nezachovanie totožnosti skutku medzi na neho podanou obžalobou a uznesením o vznesení obvinenia, skutočnosť, že trestné stíhanie bolo dňa 25. mája 2005 začaté iba na základe úradného záznamu policajta, ktorý sa podieľal na zdokumentovaní trestnej činnosti bývalého prednostu Krajského pozemkového úradu v Trnave Ing. L. G. a túto činnosť vykonávali na základe trestného oznámenia M. S.. V úradnom zázname boli použité viaceré informácie, ktoré nezodpovedali skutočnosti. Následne ho M. S. už ako agent vyhľadal a podľa inštrukcií polície provokoval spáchanie korupčnej trestnej činnosti. Keď odmietol prevzatie ponúkaného úplatku vnímal jeho konanie a prejav ako vyhrážky.

Takýto postup orgánov činných v trestnom konaní pri použití agenta podľa jeho názoru, nebol v súlade so zákonom (§ 88b ods. 1 Tr. por.), pretože sa jednalo o neprípustnú provokáciu zo strany polície, na základe nepravdivých skutočností. Za nezákonný považuje aj postup vyšetrovateľa pri použití finančných prostriedkov, použitých pri činnosti agenta, keďže v trestnom spise sa nenachádza ani žiadosť vyšetrovateľa a ani príkaz prokurátora na vykonanie predstieraného prevodu v zmysle § 88c Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

Dôvodil tiež, že za účelom objasnenia okolností zadováženia dôkazov na hlavnom pojednávaní mali byť vypočutí príslušníci polície, ktorí predmetnú vec v prípravnom konaní realizovali a znovu, po zbavení povinnosti mlčanlivosti mal byť vypočutý aj svedok M. S..

V dodatku svojho odvolania obžalovaný rozviedol svoje obhajobné tvrdenia v súlade so svojou obhajobou prednášanou v priebehu celého trestného konania. Konkrétne uviedol, že trestný spis obžalovaného L. G. mal byť pripojený k jeho trestnej veci, pretože operatívne poznatky získané vo veci obžalovaného L. G. pre náležité zistenie skutkového stavu, a aj z hľadiska dodržania zákonných podmienok použitia agenta, mali byť v jeho trestnej veci preverené. V tejto súvislosti poukázal na obsah výpovede L. G., ktorú urobil v jeho trestnej veci v procesnom postavení svedka a v ktorej poprel, že by ho požiadal o pomoc pri vybavovaní žiadosti M. S..

V ďalšej časti odôvodnenia odvolania obžalovaný uviedol, že pri náhodnom stretnutí s istým p. L., ktorý bol počas výkonu väzby Ing. G. s týmto v jednej cele a v tomto čase sa od Ing. G. dozvedel, že to mal byť práve on, kto mal za ním poslať M. S., aby mu bol nápomocný. V tejto súvislosti navrhol L. ako svedka vypočuť. Podľa jeho názoru mala byť ako svedkyňa vypočutá aj pracovníčka Okresného poľnohospodárskeho úradu v Galante, ktorej predmetnú žiadosť o odňatie poľnohospodárskej pôdy na vybavenie prideliť a ktorá mala všetky zákonom požadované náležitosti skúmať. Z toho je zrejmé, že on sám nemohol požadovať úplatok, keďže vec mala pridelenú iná osoba. On ako riaditeľ úradu už len samotné rozhodnutie podpisoval, ale za správnosť zodpovedajú jednotliví jeho pracovníci.

Na základe všetkých uvedených skutočností obžalovaný navrhol, aby najvyšší súd rozsudok Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4 Tš 12/2005 z 21. apríla 2006, zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju znovu prejednal a rozhodol.

Zástupca generálneho prokurátora Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa v celom rozsahu stotožnil so závermi špeciálneho súdu, ktorého rozsudok považuje za zákonný vo všetkých jeho výrokoch, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, na základe podaného odvolania obžalovaného Ing. L. B., podľa § 254 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako i konanie ktoré mu predchádzalo. Zistil, že špeciálny súd rozhodol vo vzťahu k obžalovanému pokiaľ ide o výrok o jeho vine, ako aj výrok o treste správne a v súlade so zákonom.

V rámci zisťovania a ustálenia skutkového stavu, súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto následne jednotlivo aj vzájomne vyhodnotil a dospel tak ku správnym a úplným skutkovým záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom špeciálny súd vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si preto v celom rozsahu osvojil skutkové závery prvostupňového súdu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predmetný skutok sa stal tak, ako to správne zistil a ustálil na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd .

Odvolacie námietky obžalovaného najvyšší súd nepovažoval za dôvodné, pretože jeho obhajoba prednášaná v priebehu celého konania bola vykonaným dokazovaním jednoznačne vyvrátená. Skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, nepochybne spáchal práve obžalovaný Ing. L. B.. Obhajobu obžalovaného považoval odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa za účelovú a nedôvodnú.

Obžalovaný Ing. L. B. spáchanie trestnej činnosti v plnom rozsahu poprel, pričom na svoju obhajobu uviedol, že od M. S. si nikdy žiaden úplatok nepýtal. Prvýkrát ho stretol

až dňa 26. mája 2005, druhýkrát v reštaurácii S. v G. a tretíkrát sa stretli v jeho kancelárii, pričom všetky stretnutia inicioval práve on. Vtedy mu pomohol sformulovať žiadosť tak, aby vecne patrila na jeho úrad. M. S. mu núkal peniaze a mal pocit, že sa mu aj vyhrážal. Bol agentom polície a konal tak, aby ho vyprovokoval k trestnej činnosti.

S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania sa javí táto obhajoba obžalovaného ako účelová a z hľadiska posudzovania otázky jeho viny irelevantná, pretože nemá žiadnu oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania a špeciálny súd sa s touto obhajobou obžalovaného v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal.

Vo vzťahu k posudzovanému skutku treba uviesť, že aj podľa názoru odvolacieho súdu obžalovaný preukázateľne ako riaditeľ Obvodného pozemkového úradu v Galante požadoval od konateľa spoločnosti S. S., spol. s r. o., Š., M. S. úplatok za to, že vydá rozhodnutie o odňatí poľnohospodárskej pôdy, ako podklad pre ďalšie rozhodnutie potrebné v konečnom dôsledku na plánovanú výstavbu priemyselného parku v katastri obce Šoporňa.

V tejto súvislosti treba poukázať najmä na výpovede svedkov M. S. a Ing. L. G., ako aj v trestnom spise zadokumentované listinných dôkazov, najmä obrazové a zvukové záznamy z činnosti agenta a záznam z odpočúvania jeho telefónnej stanice. Obsah týchto dôkazov plne korešponduje s obsahom výpovede svedka S., a to nie len v zásadných častiach (plne relevantných z hľadiska trestno-právneho aspektu), ale aj v podrobnejších jednotlivostiach.

Z týchto dôkazov jednoznačne a nepochybne vyplýva úmysel obžalovaného získať finančný prospech vo forme úplatku za to, že v rámci svojej právomoci riaditeľa okresného pozemkového úradu vydá rozhodnutie o odňatí poľnohospodárskej pôdy. K jednoznačnej a počas celého trestného konania nemennej výpovedi svedka M. S. subjektívnu stránku podporne preukazuje spôsob konania obžalovaného, ktorý ako to vyplýva z výsledkov dokazovania, konal aj nad rámec svojich povinností vyplývajúcich mu z funkcie, najmä keď sám v priestoroch kancelárie žiadateľa nadiktoval správne znenie žiadosti v mene spoločnosti S. S., spol. s r. o., a túto aj na tomto mieste opečiatkoval.

Z pohľadu vyššie uvedených objektívne preukázaných okolností, odvolacie námietky obžalovaného Ing. L. B. prednášané k žalovanému skutku, že okresný poľnohospodársky úrad nemohol o žiadosti spoločnosti S. rozhodnúť, keďže k nej chýbali všetky potrebné doklady,

resp., že on ako riaditeľ iba podpisoval konečné rozhodnutie a zodpovednosť za vecnú stránku niesli príslušní pracovníci úradu sú z hľadiska hodnotenia subjektívnej stránky jeho konania neakceptovateľné a ako také sú z hľadiska jeho trestno-právnej zodpovednosti irelevantné.

Z listinných dôkazov zadokumentovaných na č. l. 63 – 132 vyšetrovacieho spisu a z utajovanej časti trestného spisu (vedenej pod č. NS-D-55/2006) je zrejmé, že postup orgánov činných v trestnom konaní súvisiaci s použitím informačno-technických prostriedkov, ako aj s použitím hotovosti 500 000 Sk z prostriedkov ekonomického odboru všeobecnej sekcie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bol vykonaný zákonným a štandardným postupom, tak aby mohla byť trestná činnosť riadne a v potrebnom rozsahu zadokumentovaná. Informačno-technické prostriedky – odpočúvanie a záznam telefonických hovorov, agent a vyhotovovanie obrazových a zvukových záznamov boli použité v súlade s príslušnými ustanoveniami šiesteho, ôsmeho a deviateho oddielu Trestného poriadku. Treba zdôrazniť, že bez použitého postupu by zrejme vôbec nebolo možné trestnú činnosť daného charakteru vôbec odhaliť a procesne správne a v potrebnom rozsahu zadokumentovať.

Štátna moc reprezentovaná políciou svojim konaním a postupom teda v danom prípade sama osebe nevytvorila podmienky a nenavodila situáciu so snahou trestný čin uskutočniť, rozšíriť jeho rozsah alebo dokončiť. Opačný postup by bol nepochybne excesom z hraníc, v ktorých sa trestné konanie odohráva a znamenal by postup extra legem, pričom dôkazy týmto postupom získané by boli od počiatku nezákonnými a v trestnom konaní teda nepoužiteľnými.

V tejto súvislosti najvyšší súd zdôrazňuje, že polícia vstúpila do celej prerokúvanej veci a iniciatívne vykonala potrebné úkony až po tom, keď M. S. oznámil orgánom polície, že má vedomosť o tom, že obvinený sa správa korupčne. Konanie obžalovaného nebolo determinované vopred vytvoreným scenárom polície, ale tak ako to on sám svedkovi navrhol. Podozrenie z trestnej činnosti obžalovaného bolo v tomto štádiu celkom relevantné a zákonu zodpovedajúci postup polície bol plne na mieste. V tomto štádiu konania išlo najmä o to, aby polícia jeho konanie procesne zadokumentovala a získala dôkazy procesne použiteľné v rámci dokazovania v trestnom konaní. Obžalovaný Ing. L. B. konal sám iniciatívne a podľa vlastného uváženia a konanie polície sa nestalo súčasťou postupnosti jeho konania, z ktorého sa protiprávne konanie skladá.

Z obsahu relevantných častí trestného spisu je teda zrejmé, že činnosť polície bola v predmetnom prípade vykonaná lege artis, v súlade s platnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, čl.17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj zodpovedajúcimi ustanoveniami Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V danom prípade nie je možné postup polície považovať za činnosť, ktorú by bolo možné charakterizovať ako vyprovokovanie trestnej činnosti a na tomto argumentačnom základe ju spochybnit'.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožňuje ani s právnou argumentáciou obžalovaného založenou na tvrdení, že orgány prípravného konania nezachovali totožnosť skutku. Podstata skutku je určovaná účasťou obvineného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu, z ktorej vzišiel škodlivý následok. Totožnosť (podstata) skutku je teda zachovaná, ak je zachovaná totožnosť konania alebo následku aspoň čiastočne. V danej súvislosti treba pripomenúť, že ustanovenie § 176 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 pritom nebráni, aby sa prípadne prihliadalo k tým zmenám skutkového deja, ku ktorým došlo v priebehu procesu dokazovania a ktoré nemenia totožnosť skutku. V posudzovanom prípade obžaloba obsahuje skutok, ktorý bol uvedený v uznesení o vznesení obvinenia, a teda totožnosť skutku nepochybne zachovaná bola tak v konaní obvineného a aj v jeho následku.

Odvolačný súd sa nestotožnil ani s odvolacími námietkami obžalovaného keď tvrdil, že na riadne a úplné zistenie skutkového stavu je potrebné doplniť dokazovanie opätovným výsluchom svedka M. S., prípadne ďalších svedkov, pretože skutkový stav bol ustálený na základe dokazovania vykonaného zákonným spôsobom a v náležitom rozsahu plne postačujúcom pre zákonné a spravodlivé meritórne rozhodnutie.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky špeciálny súd nepochybil ani pri právnom posúdení konania obžalovaného, keď jeho konanie právne posúdil ako trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

V súlade so zákonom postupoval krajský súd aj pri rozhodovaní o uloženom treste odňatia slobody obžalovanému. Trest odňatia slobody vo výmere štyroch rokov, uložený blízko dolnej hranice zákonom prípustnej trestnej sadzby považuje aj odvolací súd za správny a zákonný, pretože aj podľa jeho názoru plne zodpovedá zistenému a ustálenému stupňu spoločenskej nebezpečnosti spáchaného trestného činu, osobe obžalovaného, jeho

doterajšiemu spôsobu života a možnostiam jeho prevýchovy a nápravy. V súlade so zákonom zaradil prvostupňový súd obžalovaného pre výkon uloženého trestu podľa ustanovenia § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 do prvej nápravnovýchovnej skupiny.

Správne a v súlade so zákonom bol obžalovanému uložený aj peňažný trest v primeranej výške ako aj zodpovedajúci trest zákazu činnosti.

Vzhľadom na uvedené okolnosti, najvyšší súd podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 odvolanie obžalovaného Ing. L. B. zamietol.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 19. januára 2009

JUDr. Jozef K a n d e r a, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: Monika Ivančíková